

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і
експедиция «Руслана» під
ч. 1. пл. Домбровского (Хорун-
щини). Експедиция місцева
в Агенції Соколовского в
насажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатані в
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

В посольській палаті веде ся дальше розправа над наглим внесеном про бюджет провізорію, а сучасно переговорює міністер-президент бар. Бінерт з парламентарними сторонництвими, щоби приднати собі більшість двох третин голосів для ухваленя сего наглого внесена. В першм читаню може правительство мати забезпечену більшість двох третин, бо й соціялісти заявили готовість голосувати за наглюстю, але не хотять голосувати за сим в другім і третім читаню. В тім отже клопіт правительства, звідки взяти більшість для 2-го і 3-го читаня? Чехи не хотять так довго голосувати за тим, поки не будуть знесені доразні суди в Празі, отже правительство думає в понеділок знести сі суди (перед неділею побоює ся, щоби в неділю не прийшло знов до галабурд) і тому слідує засіданє посол. палати, на котрім мало би відбутися голосованє, мало би відбутися аж вівторок, бо до того часу сподіває ся правительство приднати бодай католицких народовців чеських. Алеж тут виринає нове лихо. Справді виходить на се, як писав Віргілій: *incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdim!* Із знесенем доразових судів буде правительство зневолене знести також заборону носити буршівско-німецькі відзнаки і робити *Vismel* по Перекопах, бо з німецькими буршами зробили спілку німецькі професори і подали ся всі о відставку. Скоро однак правительство знесе заборону проти буршів і позволить відбувати *Vismel*, а бурші появлять ся із своїми відзнаками на Перекопах, почнуть ся знов биятики і галабурди в Празі. Правительство находить ся отже в скрутнім положеню, бо змагає до того, щоби до вівторка мати бюджет провізорію, а відтак розпочати розправу над законом про злуку Босни, а тимчасом виглядів на се нема!

Колиб отже посольска палата робила трудности і перепони правительству в одній і другій справі, тоді, як ми вже недавно зазначили, настало би володарство §. 14-го а відтак можливо й розв'язанє держ. ради. Очевидно, що серед таких обставин також нема мови про які небудь вигляди на парламентарне міністерство і переговори в сій справі з бар. Бінертом перервали ся.

В бюджет. розправі в середу проговляв міністер-президент бар. Бінерт. Промову сю перебивали чеські радикали криками і свистом та безнастанно переривали. Бар. Бінерт виправдував, для чого внесено бюдж. провізорію з підмогою наглого внесена, а також заведе доразових судів в Празі, бо звичайні розпорядки правительства показали ся недостаточними. Сі суди не звернені проти ніякої народности, лише проти тих

живел, котрі викликають внутрішній розлад. Австрія не може уступати перед уличними галабурдниками і тому правительство було приневолене для повернення поваги права і ладу, для доброї слави Праги, Чех і Австрії се вчинити. Скоро спокій утревалить ся, будуть знесені доразові суди. Відповідаючи на докори д-ра Адлера заявив бар. Бінерт, що бажає скріпити парламентаризм і висловлює признанє парламентаризму за розвагу і уміркованє виявлене в день проголошеня доразових судів. Згоджує ся зовсім з твердженням д-ра Адлера «що не можна студентам віддати політичного проводу і се крайня пора, щоби академічні горожани знов стали студентам». Бар. Бінерт заявляє, що правительство не дасть ся похитнути таким способом, яким італійські студенти бажали обявити свої домаганя що до італійського правничого віділу. Правительство оцінює оправдані домаганя утвореня італ. віділу правничого, котрий вже єствував, і в сім січні внесе предлогу відповідну в держ. раді. Се у правленє признав і з нім. боку посол Штельцль. Так само бажав бар. Бінерт, щоби й Чехи зрозуміли умірковані виводи п. Штельцля, бо нічо так не пошкодилоб єдности чеського королівства, як такий стан, в котрім праскі Німці не чули би ся там як у себе дома.

Ся замітка з німецької сторони повинна тим більше викликати вражінє, бо з сими виводами згоджує ся і др. Крамарж. Самими докорами не полагодить ся німецько-чеського спору, бо супроти себе стоять два народи, котрі від непамятних часів живуть в сім краю і приневолені жити посполу. Ліпша соломяна згода, як золота звада. Певно, що не зараз може настати згода, але можна зробити розем, до чого приневолює політичне і народо-господарське положенє в Австрії і великі суспільні і фінансові задачі, які має довершити Австрія. Правительство буде дальше змагати до утвореня парлам. кабінету, бо не думає, щоби народний парламент сам зрік ся виконуваня свого права участі в правительстві, а посла Штельцль і Крамарж заявили ся за коаліцію.

Відтак президент-міністрів заняв ся виводами пп. Романчука і д-ра К. Левицкого і сказав: П. Романчук зазначив, що він і его товариші політичні готові до політики помирєня. Приймаю сию заяву з тим більшим вдоволенем до відомости, що містила ся она також в промові д-ра К. Левицкого. Наколи п. Романчук подав усліня, щоби домаганя руского народа находили у правительстві все повинний послух і предметову оцінку з річєвого становища, то могу се з цілою рішучістю привречи. Нашим найживішим змаганем буде поперти культурні і народо-господарські потреби Русинів після спомоги і зростаючим силам сего народу дати нагоду богатої в плоди участі в службі публичного добра; в сій мірі треба піднести вельми цінні задатки спокійної і плідної праці, які в останнім

часі в прилюднім житю Галичини можна було замітити з радостію. На дорозі мирного пожитя і обопільного порозуміння найде ся також спомога розв'язки ряду важних і наглих справ. Є се діло, над котрим правительство, поперте і достойними найвисшою вдяки примирними змаганями намісника, з усею запопадливостію, після найліпших сил буде трудити ся.

На останку бар. Бінерт вказав, що в бюдж. розправі виявило ся пересвідченє, що інтереси сторонництв не можуть бути переведені з занедбанєм загальних парламентарних інтересів, отже новинно бути бережене право заступства народів. Є се доказом, що палата хоче виконувати право контролі над бюджетом, се давне своє конституційне право і тому просить о ухваленє бюджетової провізорії.

Опісля промовляли ще послы Малєр про уопсліженє жидів, Масарик про доразові суди в Празі і прусофільство Німців, Гломбінський обговорював внутрішню політику Австрії і потребу конституції в Босні, а звернувши ся до промов руских послів, зазначив, що Поляки стоять на становищу, що кождий нарід має природне право становити про себе.

Обговоренє руского питання злучив бесідник для порівнаня з відносинами на Шлезку і Буковині. Там вважає правительство Поляків менше вартними. На Шлезку здобули Поляки ледво удержавленє одної середньої школи польської, а на Буковині доси Поляки не мають ані одної школи польської, коли в Галичині насупроти твердженє руских послів позожєнє руского населєня відповідає зовсім засадам рівноправности, а Поляки в Шлезку і на Буковині тужать за аналогічною системою в тих краях, за системою, яку має руске населєнє в Галичині. (Тут забуває бесідник, що в Галичині Русини числом рівнають ся польському населєню, коли на Буковині Поляків всего навсего є около 20.000). На останку звернув ся до парлам. сторонництв з осторогою, щоби не причинили ся до повторєня володарства § 14. Пос. Кончі домагав ся італ. університету в Триєсті.

На вчєрашнім засіданю посол. палати вибрано віцепрезидентами: соціяліста Пернерсторфера (336 голосами), Погачника (Словінця католицкого 282 голосами), Штайнвендера (німець. людовця 357 гол.) і чеського хліборобника Зазворку (363 гол.). Пернерсторфер, дякуючи за вибір, заявив, що соціяльні демократи яко друге числово найбільше сторонництво мають право домагати ся представника в президії і тим бажать зазначити, що беруть живу участь в працях палати. То само заявляли Погачник по словінськи і по німецьки, Зазворка по чеськи і по німецьки. Опісля управитель міністерства скарбу Йоркаш виголосив вивід про фінансове положенє в Австрії.

Заграниця.

Промову кн. Біллова живо обговорює все заграничне дивнікарство. Berl. Tageblatt побоює ся, що точка тяжести тридерж. союзу пересуває ся тепер з Берліна до Відня, отже Німеччина може через те втратити свій вплив. Deutsche Tages Ztg висловлює погляд, що критичне розмотане положення на Балкані не є ще виправд'я певне так само як в Мароку, але до того вже йде і положення є о много спокійніше, як перед півроком. Дятого промова кн. Біллова викличе певне вдоволення і розвіє надії деяких приятелів заграницею.

Giornale d'Italia сумніває ся о вірності почувань нім. канцлера для австр. політики, котра одним рухом знищила 20-літню роботу німецької дипломатії в Царгороді. Мимо того не вийшло ніяке прикре слово з уст канцлера. Tribuna запевняє, що Італія витає радо змагання Німеччини до удержання мира і дятого буде дбати о вирівнянє ріжниць між Австрією а Італією. Титтоні і Джолітті вразно заявили, що Італія бажає остати в тридерж. союзі, але яко par inter pares.

Morning Post зазначає, що виводи Біллова прийнято в Англії з вдоволенням і они причинять ся до успокоєня Європи.

Правительственный начерк закона про суспільну безпеку.

(Дальше).

Осередне бюро становить каса рент для немічних і старців у Відні.

Ся каса потребувати ме малога числа урядників, бо головна вага управи спочиває на вишніх органах. Старшина каси є самоуправна: она складає ся по четвертині із вибраних з гуртів (курий) обезпечених робітників, підприємців і з обезпечених самостійних, та вкінці з іменованих заводних мужів. Метою осередного бюро будуть: уладженє і нагляд (контроля) цілої управи.

Рішанє спорів.

На місце теперішних роземних (мирових) судів вступають нові уладженя. Полагода спірних случаїв що до виплат безпеки для недужих належить до комісій жалоб, уладжених при повітових бюрох.

Спірні правіжі, яких на тих комісіях не порішено, відтак спірні случаї, дотикаючі безпеки задля немочи, на старість та від нещасних пригод, ідуть перед

ч. к. обезпечний суд.

Обезпечний суд основує ся в кождім краю. На відкличну власть уладить ся у Відні ч. к. висший обезпечний суд. Інші спірні случаї належать перед політичні власти. Проти рішенців прислугує ток настой не до адміністраційного трибуналу, іно до осередного обезпечного суду.

Кошти безпеки на случай немочи і на старість.

1. Вплати обезпеченців.

Число обовязаних до безпеки виносити ме мабуть звиш 6 мільонів робітників і більше ніж 3 мільони самостійних людей, буде отже так з 10 мільонів обезпеченців.

У самостійних нема ніяких клас плати, тільки причинок має виносити 1 К місячно, а при річних доходах понизше 480 К — 50 с. Коли прийняти, що обезпеченець дійсно влачує 11 місячних часток до року, то річний причинок хитає ся помежи 5.50 а 11 корон. Із сего при

2,700 000 обезпеченців (на основі переписи населеня з 1900. року) випадала би річна вплата на обезпеку в кв. 28.37 мільонів корон від самостійних.

У робітників степенує ся причинок після (шістьох) клас плати від 12 і 72 сотиків тижнево. Коли прийняти за основу річно 40 до 50 причинкових тижнів, то річні причинки поодиноких обезпеченців виносити муть межі 4.8 а 36 корон. Приймаючи 5.35 мільонів обезпечених, дійдемо до річного загального обезпечного причинка в кв. 88.45 мільонів корон.

У помагаючих членів родини (три класи зарібку по 12, 24 і 36 сотиків тижневого причинка) випали би річні причинки для обезпеченців помежи 5.4 а 16.2 К. Се дало би при 1.75 мільонів обезпечених приблизно річний причинок в кв. 12.16 мільонів корон.

Тим чином доходимо до загальної річної вплати на причинки самостійних, робітників і помагаючих членів родини у круглій сумі 129 мільонів корон. Ся сума ділилаб ся менше більше так:

Заробкюючих в (у)	рільній та ліній господарді, промислі та привитві, торговлі та в оборотних взаєминах вільних арианях домашня прислуга			
	Самостійно заробкюючих	Несамостійно заробкюючих членів родини.	Помагаючих членів родини.	Разом
Міліонів корон	18.53	18.48	11.45	48.46
	5.83	52.03	0.44	58.30
	3.79	11.95	0.27	16.01
	0.22	0.28	—	0.50
	—	5.71	—	5.71
Разом	28.37	88.45	12.16	128.98

Із сеї вплати на причинки спадало би на:

- самостійно заробкюючих за їх питому обезпеку кругло 28 міль. корон
 - на службодавців за обезпеку їх службовників (сюди належать і дотичні члени родини) кругло 55 " "
 - на несамостійно заробкюючих кругло 46 " "
- (Конець буде).

Промова посла Ю. Романчука,

виголошена в державній раді дня 4. грудня с. р.

Бесідник протестує насамперед против трактованя найважнійших агент парламенту способом наглих внесень, противним регулямінови і небувалим доси при бюджетових нарадах. Так само протестує против відчитуваня впливів аж при

кінці засідань, рівнож противного регулямінови. Коли президия і більшість палати дозволяють собі нарушувати регулямін, то тим дають право так само поступати і меншостям, а се не може причинити ся до успішної діяльности парламенту.

Що до самої справи бюджетової провізорії, руский клуб не згоджує ся ані з наглим її трактованем ані з самою річию і то не лише з становища інтересів руского народу, але і задля інтересів цілої держави.

Від кількадесяти літ в Австрії проявляє ся сумний образ внутрішньої безсильности, розладу і розпаду. Національні спори дійшли до вершка і готові державу розсадити. А правительства лише о те дбають, щоби якоесь від біди поладжувати т. зв. державні конечности, та що найбільше пробувати в однім лише краю поладити національну справу. Тимчасом лихо національних спорів обнимає далеко більшу частину державного організму і вимагає основнійшої і ширшої зарадки. Саме заведене загального, рівного і безпосередного права виборчого не могло зарадити лихови, раз, що властиво не маємо ані національного ані індивідуально рівного виборчого права, а лише плюральне, при чім палата послів через занадто велике число членів стала ся тяжким тілом, — з другої сторони, бо в такій державі, як Австрія, зложеної з ріжних народів, поладженє національної справи мусить бути першим і найважнійшим услівем для забезпеченя її екзистенції і ніякими іншими способами не дасть ся заступити.

Тим то державний інтерес Австрії вимагає, щоби ми приневолити правительства взяти ся без проволочки і з усею енергією до поладки національної справи і то не лише в одній частині держави, а в цілій державі. А коли сего правительства не можуть або не хотять, то парламент і населенє повинні самі взяти справу у свої руки. Всі ті, для котрих удержанє, скріпленє і розвиток Австрії алучений з їх житєвими інтересами, повинні згуртуватись, щоби ділаючи для держави, ділали заразом і для себе.

Зі становища інтересів нашого народу не можемо мати довіря до правительства і то зарівно або й ще менше до теперішного, як і до всіх попередних, що були більше як від 40-ка літ. Від коли галицьких Русинів віддано під геґемонію другого народу в краю, треває і доси без зміни той сам стан, та сама система, котра їх безпримірним в Австрії способом кривдить і перед усіма іншими, навіть найменшими народами упосліджує. Коли наших найскромнійших, найслухнійших і найпильнійших потреб не вільно заспокоювати без дозволу наших геґемонів навіть тоді, коли они ні в чім не нарушуют інтересів другої народности, то жаданя тихже геґемонів, часто далеко сягаючі, сповняє ся зараз навіть мимо наших протестів.

Не буду ширше говорити про відносини в нашім краю, бо про них говорено тут так часто; але перед ілюзією хочу перестеречи. Досить загальною є гадка, що відносини у нас поправили ся, бо сегорічна сесія галицького сойму проминула спокійно. Алеж проминула она так спокійно лише дятого, бо з одної сторони наші соймові послы — не все в повній згоді з настроєм населеня — старали ся бути незвичайно уміркованими, а з другої сторони чи нароком чи випадково не внесено до нарад жадних так дуже спірних справ.

Одна справа, що правда, могла заколотити спокій, а се було внесене на розширене крайвої автономії, що вийшло з рядів соймової більшости. Внесене те на жаль в остатній хвилі штучно перемоло-

чено і ухвалено мимо опозиції наших воєнів. Але такі справи, що сильно входять в інтереси цілого краю і всего его населення, повинно ся полагоджувати лише за спільною згодою; ддятого мусимо від правительства з усею рішучістю жадати, щоби оно дотичну ухвалу сойму не подало до найвисшої санкції (живі признання), поки не прийде до такої згоди. Инакше могли би виїти наслідки, котрі принесли би лише шкоду, як інтересам краю так і державним.

Заступники Русинів певно готові в репрезентативних тілах тай серед людности ділати успокоючо, але треба їм таку діяльність зробити можливою. Бо коли з противного боку будемо мати раз-у-раз нові удари, коли соймової виборчої реформи справедливо не переведуть, коли не полагодять наших найбільш пекучих потреб на полі шкільництва, коли дотеперішні дрібні завдатки до поправи краєвої адміністрації не підуть даліше, та коли в тій адміністрації і в судівництві замість ладу й справедливости має володіння самоволя й тенденційність, — то наші народні заступники не схотять ані не зможуть нести політики помирення (живі оплески), то можуть підняти бурю, котрі були би тим страшніші, чим довше й сильніше народне невдоволенє буде здержуватись. Нехай же добре мають се на увазі наші польські країни та правительство — яке оно буде, чи парламентарне, чи урядницьке — і нехайже стараються ділати так справити, щоби они виїшли на загальне добро. (Живі оплески і признання).

Просимо відновити передплату.

Новинки

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Парамона, Фил.; римо-кат.: Александра. — В неділю: руско-кат.: Андрея ап.; римо-кат.: Лувїї.

— **З петербурскої україн. академічної громади.** Сими днями студ. Фрадкнн читав в українським науковим тов-і (в університеті) свій реферат: „Південно-славянський епос в звязку з українськими народними думами“. По суті се був не реферат з его власних студій над українським та славянським епосом, а скорше зреферованє усеї існуючої по тому питаню наукової літератури. Автор жив деякий час за кордоном у славянських землях й так визна-

йомив ся з тим матеріялом, який подав на зібраню товариства. Завданєм автора було — зацікавити товаришів означеним питанєм про звязки між усім славянським епосом й тим спонукати когось розробити сю справу спеціально, бо сам автор правник і не вважає можливим втручати ся до чужого фаху. Можна сказати, що він досягнув своєї мети і вибрав гарний маневр, бо оден із студентів узяв на себе обовязок сю справу розробити докладно. — На черзі тепер стоять в тов-і такі відчити: „про українську лексикографію“, „про шляхетство на Україні в наказах депутатам в Катерининську комісію“, про „Історію руссов“ Кониського, про „опришків й Кармелюка в народній поезії“, про „фонетичні ріжницї української а великоросійської мови“ й інші. Тов-о збирає ся що тижня й ніколи час не проходить марно; члени тов-а вибирають цікаві теми і беруть жваву участь в дискусіях, які відбувають ся під проводом професора Вольтера. Хоч, правда, останними часами присутних на зібранях не дуже багато, бо настали іспити й приходять пора відїздити на сьвята. Булоб не зле, як би використати й самі сьвята. Професори пропонують на те деяку працю з поля мови й етнографії. Для того професор Вовк пропонує зібрати географічні назви, а академик Шахматов має показати, як треба записувати діалектичні відзнаки народної мови. Дня 15. грудня тов-о дає на свою користь український концерт на побільшенє бібліотеки й на виданє наукового збірника. У концерті возьмуть участь деякі відомі артистичні сили та поет Олесь.

— **Міліонове обманьство.** Перед 13 літами помер у Львові в домі своєї сестрінниці п. Богуцької Николай гр. Волянський, властитель Паушівки і сусідних сіл, вартости кількох міліонів корон. Будучи бездітним записав все майно своїм двом малолітнім братанкам. Богуцька однак при помочи его льокаря Белоховского дістала сей запис в свої руки і знищила. Перед смертю гр. Волянський зробив другий запис такий самий як перший, але й той знищила Богуцька. Присутні при тім Белоховський і провінатори Гіршгорни за намовою Богуцької зложили в судї заяву, що гр. Волянський записав все майно Богуцькій а Белоховський має дістати до кінця свого життя по 2.000 К річно, зглядно 1.200 К, если не буде міг сповняти служби. Суд затвердив сей запис а в слід за тим люди, що перше були слугами і пахтярами, почали впливати на дідичів. Белоховський став властителем дібр Глубока, а два Гіршгорни стали плавати в грошах. Малі Волянські через свого адвоката хотїли звалити запис, але в виду присяги Белоховского і Гіршгорнів програли справу і замовкли. Тимчасом Гіршгорни не вдоволяли ся одержаною заплаатою за фальшиву присягу і помпували Богуцьких що сила так, що Бо-

гуцькі понали в довги. В 1902. р. виїздила ще одна павка. Станиславський адвокат др. Остерман предложив малим Волянським, що він випроцесує для них спадщину за 200.000 К. Волянські пристали і дали ему письмєнну повновласть, з якою він вимусив від Богуцьких 24.000 К за мовчанку, а Волянським відписав, що справа є пропаша. По др. Ост. явили ся у Богуцьких ще інші адвокати, фактори і т. п. павки, котрі ссали їх до решти. Белоховський сидів доси тихо, уживаючи свого доробку. Але і він забажав стати богатшим. Звернув ся проте о пораду до адв. д-ра Шратера в Станиславові, розповів ему цілу справу зі сфальшованєм запису і на дотичній заяві підписав ся. Др. Шратер вислав тоді до Богуцьких свого фактора Кавфмана і вимантив від них за мовчанку 200.000 К для себе і Белоховского а 18.000 К для Кавфмана. Потім справа затихла. Аж перед роком др. Шратер познакомив ся з комісарем львівської поліції п. Лукомским і при столику в реставрації розповів ему все до чиста, підмовляючи до шантажу. Комісар Лукомский зробив з сего урядовий ужиток; суд вислав до канцелярії д-ра Шратера ревізію, дотичний акт Белоховского найдено і заряджено злідство. Тимчасом стала ся трагедія дня 12. цвітня в намісництві. Злідство, ведене радн. Берзоном, перервано на два тижні, а тимчасом всі інтересовані в міліоновім обманьстві перед лицем вязниці погодили ся і рішучо все заперечують. Який зворот возьме тепер та справа, покаже дальше злідство. Львівська преса вивела сю сензацийну і майже неімовірну справу на денне світло і затушувати єї вже буде годї.

— **Перелом в клубі польських людовців.** Від коли пос. Стапінський зближив ся до консерватистів, почали ся в людовім сторонництві перевороты. Kurjer lwowski перестав бути „ляйборганом“ п. Стапінського, а деякі его товариші-посли зачали від него сторонити. Вчєра лучила ся подія, яка одним потягом пєстукє і палиці нанесла неславу всім проводирям польських людовців. На засіданю польского кола у Відні пос. Млєчко, людовець давного покροю, заявив, що вступає з клубу людовців, але членом кола остає. По засіданю кола на коритарі напав з заду на п. Млєчка его бувший клубовий товариш пос. Мих. Ольшевський і ударив его пєстукєм в лоб, зі словами: „маш лотше!“ Потім вирвав п. Млєчці палицю і полонив єї на его голові. Вкінці утік бічними дверми. Сьвідком сеї соромної події був портєвр парламентарний. П. Млєчко вернув ся і розповів про напад членам кола. П. Ольшевского мають за то виключити з кола польского, але скандал скандалом лишити ся.

— **З тов-а „Руска Академічна Поміч“.** На загальних зборах товариства дня 7. листопада вибрано отсей видїл: Лука Шуст голова, Сте-

Матеріяли до історії зносин Галичан з Україною.

Листи Омеляна Партицкого до Олександра Барвіньского.

Ч. 18.

Чесний Пане!

Просивъ я Васъ вже кілька разівъ, щобъ Ви вглядали въ експедицію Правди. Тимъ часомъ усе йде такъ, що ми заедно компромитуємось. Духовичъ переставъ пренумерувати; казавъ, що 5-ого и 6-ого числа не получивъ, а за те третєго числа ажъ три есемпляри має!

Сохацький мовивъ, що 1-го и 2-го числа Ви не прислали; — теперъ взявъ у мене. Зєгадловичъ повідає, що 7-го числа діставъ два екс., одинъ черезъ учениківъ а одинъ поштою. 6-є число тільки ученики получили, зъ причини, що есемпляри Тернопільські пішли до Станиславова, а Станиславівські до Тернополя!!!

Если Вамъ добро народній справі лежить на серці, то упорядкуйте разъ експеди-

цію Правди, бо ми не привиклі до такого веладу. Досить було ганьби при Вєчерницяхъ, Русалці и т. д. — нехай хочъ теперъ не сміютьця люде.

Місто до Духовича присилайте Правду (вразъ зъ екс. учениківъ) на вмѣя урядника Ганкевича. Донесіть также, чи я заплативъ 2 рн. за Турчмановича; я передавъ списъ заплатившихъ Коссакови.

Мовивъ мені Коссаць, що закупивъ паперу на Правду за 60 рн. и що вистанє на 6 чиселъ до кінця першого чвертьроку. Тимъ способомъ коштувавъ би паперъ на одно число 10 рн. а на друкъ 17 рн. — що виносить разомъ 27 рн. Донесіть мені, чи воно такъ по правді и чи не булєбъ ліпше инакше робити.

Забувъ я у одній щєдрівці Лучаковського: „Тамъ на мості“ додати въ третій штрофі по словахъ „А вамъ по тому“ підъ знакомъ слідуючу примітку: „Три перші штрофи повтаряютьця кілька разівъ зъ заміною слова „батенько“ на „матінка, братенько, сестричка“ а на ковецъ „миленький“. По словахъ: „пришовъ до неї миленький єї“ наступає штрофа четверта и пята“.

Засилаю Вамъ три коляди. Поміщаючи прошу Васъ разомъ надрукувати. Пізніше на-

дошло єще три; вони для мові розправи о колядахъ и гаївкахъ будуть дуже потрібні.

Надрукуйте списъ новихъ жертвователївъ на цілі літературні:

М. Д. (за місяць Січень и Лютий) 10 рн.; Искрицький 1 рн.; Онишкевичъ 1 рн.; Авдиковичъ 50 гр.; Мартинець 30 кр.; Петро Білінський 40 кр.; Луць Січинський 40 кр.; Березовський 40 кр.; Драчинський 30 кр.; Т. Яворовський 5 кр.

Писавъ недавно Кулішъ. Гніває ся, що розпочата біографія перервана. Писавъ и я Вамъ, щєбъ прикоротивши друкувати, а не переривати. Теперъ виїшло по дурному.

Приславъ Кулішъ три аркуші до першого періоду; повідає, щєбъ більше поміщати, бо заедно насилати буде. Прислали также продовженє до Остапа Вересая.

Поміщайте „коротку історію“, бо многі не радо дивлятьця на такі кавалкованя статей. — Пишуть зъ України, щєбъ доконче видати Альманахъ. Ми ту надъ тимъ теперъ поби-ваємо ся.

Вашъ щиро прихильний

О. Партицький.

фан Заячківський містоголово, Іван Гонтарський і Іван Яремко секретарі, Юліян Лещій і Дмитро Степишин касиери, Стефан Гасюк і Богдан Загайкевич контролери, Андрій Білевич, Іван Мельницький, Юрій Танчаковський, Петро Яремкевич виділові; Петро Кабляк, Михайло Кужіль, Іван Пацлавський, Богдан Чабак містовиділові. Контрольна комісія: Володимир Кучер голова, Волод. Мануляк, Стефан Дробовицький, Пелех Петро, члени комісії.

— Поетичний кутик.

Натуро, мене, чую голос твій: „Коли впиватись хочеш ти красою Сіяти духа вічною весною, Звернись до правди від зрадливих мрій. Мов цвіту пух без діли не лети, — Бач, дуб пориннем у глибінь сягає А лист до сонця ясного звертає, Ти душу до джерел знаття зверни. Мов в горах шпилів гранітова грудь, Що гордо відспирає бурі-громи, Життя невгоди поборюй без втоми, Ти маєш волю—тільки сильна будь. Там бажання низькі і чуття, Зверни прагнуще серце все голодне Там—де воноб весь вік лишиться годне, Йди в звязь незмінних прав—як йду і я. У. К.

Оповідки.

— Репертуар руского театру в Дрогобичі. (Саля Міска. Потаток 7. вечер. Білети продає раніше „Народна Торговля“).

В суботу дня 12. с. м. „Барон Циганів“ оперета в 3 діях Стравса.

В неділю дня 13. с. м. „Марійка“ чеський народний образ зі слівми в 5 діях Ал. і В. Трштіка.

Ві второк дня 15. с. м. „Галька“ опера в 4 діях С. Монюшка.

— Музикально-вокальний вечір з руховими виравами уряджує завтрішної суботи львівський „Сокол“ при співучасті учениць і учеників музичної школи скрипкової п. Маркуса, п. К. Ільницького і акад. хору „Бандурист“. Програма: 1) Січянський: „Даремне пісне“, відспіває хор „Бандурист“. 2) Вправи в скоках укладу д-га Н. Барусевича, виконують молодші ученики „Сокола“. 3) Reisinger Felsenmühle: „Ouverture“, відіграє квартет зі школи д. М. Маркуса. 4) Hausteин: „G-dur Concert“, відіграє на цитрі д. Ільницький. 5) А. Вронський: „Елегія“ відіграє п-на І. М. 6) Вправи рушниками укладу д-га Ів. Боберского, виконують учениці „Сокола“. 7) а) Брага „Серенада“: б) Bach Gounod: „Ave Marie“, відіграють учен. школи д. М. Маркуса. 8) Вежі укладу д-га Сохацького, виконують ученики „Сокола“. 9) Ярославенко: „Стяг“, відспіває хор „Бандурист“. Фортепьяновий супровід обняли пп. Софія Лопатинська, Т. Демчишинівна і Б. Вахнянин. Ціни місць: крісла по 1 К, 1-20 К і 1-60 К; місця стоячі по 50 с і 40 с. Білети продає „Сокольський Базар“. Початок о 6 1/2 год. вечером.

— З Камінки струм. В 40-літє заснована Товариства „Просвіта“ відбуде ся заходом філії тов-а „Просвіта“ в Камінці стр. ві второк дня 15. с. м. святочний ювілейний обхід з такою програмою: 1) о год. 10 рано співава служба Божа з проповідію в міській церкві. 2) Відтак відбуде ся віче в льокалю ради повітової, в котрого програму входять: вступне слово, реферати просвітний, економічний і історичний, деклямації селян, продукції селянських хорів і роздача почесних грамот. Дня 20. с. м. відбуде ся ювілейне віче в Козлові коло Буська.

— Іменованя. Висший суд краввий у Львові іменував авскультантами: М. Малаховского, Евг. Фуса, Ж. Капісса, Вяч. Складаного, д-ра К. Вайнгартена, д-ра Сол. Арцга, Евг. Сіліона, Ярослава Кордасевича, Льва Петрушевича, Бол. Харламповича, Войт. Солтовского, Миколу Застирця, Евг. Сосабовского, Ж. Крушельницького, Мар. Коляджина, Каз. Єлевского, Евг. Тисовского і Влад. Струся.

— На руску захоронку у Львові зложили в коронах: др. Сельський 15, др. С. Федак 10, др. Залозецкий 10, о. А. Стефанович 5, проф. Кокорудз 3, радн. Січянський 2, радн. Сосновський 2, о. радн. Гузар 2, п. А. Хойнацкий 2. Веім тим добродіям Виділ висказує подяку. За оголошенє квести в церквах і велику поміч при ній виділ висказує щирю подяку отсим оо. Добродіям з округи львівского: о. Шухевичеви, Яблоньскому, Глиньскому, Леонтовичеви, Пачовскому, Стернюкови, Баковичови, Рибчакови і о. Мійському.

Телеграми

з дня 11. грудня.

Відень. Префектура порту в Царгороді остерегла грецких робітників, аби не важили ся виладовувати австрийских і угорских товарів. В Солуні облято нафтою цілу присилку цукру з Австрії. Потреба було покликати війско до помічи, яке звело формальний бій з робітниками і кількох убило.

Білгород. В цілій Сербії настав великий запал воєнний. Навіть 70-літні старці і малі хлопці готовлять ся до бою. Вчєра прибула з Солуня друга присилка пушок і амуніції всякого рода. Дня 20. с. м. має прийти трєта присилка.

Ч. 120390/08

Оголошенє конкурсу.

Виділ краввий Королівства Галичини і Володимирії враз з Великим Князівством Краківским розписує отсим конкурсу з преклюзивним речинцем до кінця місяця цвітня 1909 на оригінальні, чистим руским язиком написані твори сцевічні з обсягу драмату, поважної комедії і народних шук з слівми або без слівів такого обєму, щоби заповнили цілий вечір театральний.

Праці конкурсів треба присилати в повисшій речинці під адресою Виділу краввого у Львові, заосмотрені знаком або моттом автора, котре належить помістити також на замкненій копєрті, містячий в собі імя, назвиско і докладну адресу автора. Твори, оголошені вже друком, а також представлені на котрій небудь сцені навіть аматорській, рівнож манускрипти писані власною рукою авторів або нечитким письмом є виключені з конкурсу. Рівнож не припустить ся до преміюваня творів авторів вже нежизючих, хотяби доси не були оголошені.

В протягу трох місяців по упляві конкурсowego речинця слідує рішенє конкурсу і признанє нагород окремою комісією конкурсовой, що збере ся у Виділі краввим під проводом члена Виділу краввого Мечислава Онишкєвича.

До сеї комісії запросив Виділ краввий:

- 1) Впов. Івана Кивелюка, члена Виділу краввого;
2) Впов. д-ра Михайла Грушівского, ц. к. профєсора львівского університету;
3) Впов. Ілію Кокорудза, ц. к. профєсора академічної гімназії у Львові;
4) Впов. Олександра Колєссу, ц. к. профєсора львівского університету;
5) Впов. Іляриона Огоновского, ц. к. профєсора академічної гімназії у Львові;
6) Впов. д-ра Евгєна Олесницького, посла на Соім краввий;
7) Впов. д-ра Кирила Студиньского, ц. к. профєсора львівского університету;
8) Впов. Володимира Шухевича, ц. к. профєсора школи реальної у Львові;
9) Впов. д-ра Михайла Волошина, кандидата адвокатури і дірігєнта товариства співацкого „Бояв“.

Комісія конкурсова рішить більшостію голосів і признасть три нагороди, а іменно: першу в сумі . . . 700 К, другу „ . . . 500 К, третю „ . . . 300 К,

тром творам признаним найлучшими з поміж надісланих на конкурсу, без згляду на рід творів, щоби лишєнь кождий з них належав до родів наведених в сїм оголошеню, комісія може однак всі премії признати творам одного рода. Нагороджені твори стають ся власністю Товариства „Руска Бєсїда“ у Львові

з виключним правом представляти їх на сцені

Манускрипти надіслані на конкурсу будуть звернені властителєм на їх кошт разом з замкнєними копєртами, наколи вкажуть Виділову краввому в инший спосіб своєї адреси.

З Ради Виділу краввого.

У Львові дня 24. листопада 1908.

Піотровский.

Colosseum в пасажи Германів при ул. Соляншій у Львові.

Нова сензацийна програма від 1. до 15. грудня 1908.

- 1. Увертура 2. Ренот і Губер, стирийский вокальний дует. 3. Марія Турі, трансформ. танєчниця, 4. Еліза, Вульф і Вальдоф, акробати. 5. La Manola Gaditana, співи і танці. 6. Генрих Блянк, незрівнаний черевобєсїдник. 7. Вітограф. 8. The Heydas Troupe, найліпші акробати. 9. Орхєстра. 10. „Викапаній татко“, штука в 1 дії. 11. Lili Tiso, англ. водвілєтка. 12. Minstrels Decaruso, улїчні співаки. 13. Les 6 Adas, сензацийні циклісти у воздушнім перстєні. 14. Вітограф. 15. Марш.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і сьвята 2 представленя о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представленє. Білєти вчаснійше можна набутти в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5

Комітет парохіяльний в Лисівцях

пов. Глусте, оголошує конкурсу на будову мурованої церкви тамже. — Пляни і кошторис суть до перегляненя в Уряді парохіяльним. Зголошеня приймає гр.-кат. Уряд парохіяльний в Лисівцях, найдалїше до кінця сїчня 1909. (7—10)

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туток і паперців з першої галицїо-рускої фабрики Евгєна Білінського в Збаражї.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдова по сьвященниках.

Держім ся поклику: Свій до свого!

Розклад залізничних поїздів важний від 1. мая 1908.

Table with columns: Direction (До Львова / Зі Львова), Station, and Time (рано, перед пол., по пол., вечер, в ночи). It lists train schedules for routes from Krakow, Rivne, and other stations to Lviv.

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі означені †.

